

KLASA: UP/I-344-03/18-11/857

URBROJ: 376-05-3-19-29

Zagreb, 14. svibanj 2019.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) i članka 100. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine Vinica i visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Općine Vinica, Vinička 5, Marčan, zastupane po xx, odvjetnici iz Rijeke, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, 14. svibnja 2019. donijela je

DJELOMIČNO RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9 (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog djelomičnog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Općine Vinica prema evidenciji Općinskog suda u Varaždinu, Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta podzemne i nadzemne EKI, br. 51/18 (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.
- II. Količinu i vrstu EKI iz točke I. ovog djelomičnog rješenja čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.
- III. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz ovog djelomičnog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin ili podredno Područnom uredu za katastar nekretnina Varaždin, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).
- IV. Utvrđuje se da Općina Vinica ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta za nekretnine iz ovog djelomičnog rješenja od 22. veljače 2019. odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist Općine Vinica ukoliko je ista nastupila nakon 22. veljače 2019. prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji.

- V. Obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog djelomičnog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog djelomičnog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Općini Vinica.
- VI. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog djelomičnog rješenja platiti Općini Vinica naknadu za pravo puta iz ovog djelomičnog rješenja za prvu godinu i dostaviti dokaz o uplati naknade. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta plaća se u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- VII. Obvezuje se Općina Vinica omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog djelomičnog rješenja.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 1. listopada 2018. zahtjev Općine Vinica (dalje: Općina) za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine te utvrđivanje visine naknade za pravo puta, sukladno članku 28. stavku 4. Zakona o elektroničkim komunikacijama. Uz zahtjev Općina je dostavila Ugovor o osnivanju prava služnosti na javnim površinama od 29.12.2008. (dalje: Ugovor).

HAKOM je donio zaključke kojim je HT obaviješten o zahtjevu Općine te mu je naloženo očitovati se posjeduje li izgrađenu EKI na administrativnom području Općine te je li za istu infrastrukturni operator. Ukoliko je, HT je obavezan dostaviti HAKOM-u i Općini kompletni geodetski elaborat na katastarskim podlogama u digitalnom obliku (vektorizirani digitalni katastarski plan) za cjelokupnu EKI, za trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Općine te Tablicu 1 za svaku pojedinu zemljišnu i katastarsku česticu na području Općine na kojima ima postavljenu EKI s podacima o vlasnicima ili upraviteljima predmetnih katastarskih čestica te količinama postavljene EKI.

Dana 22. studenog 2018. HT je dostavio očitovanje da je infrastrukturni operator za postavljenu elektroničku komunikacijsku mrežu, elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na cijelom administrativnom području Općine i da se istom koristi, a 24. prosinca 2018. dostavio je Elaborat za pravo puta broj 51/18: geodetski elaborat katastra vodova za cjelokupnu EKI, za trasu kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Općine, Tablicu 1 (dalje: Elaborat), kompletan elaborat za pravo puta u tiskanom obliku, izvratke iz zemljišnih knjiga, Izjavu o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnicima nekretnina br. 591/2018 od 30.12.2018. te Izvod iz poslovnih knjiga Vinica od 23.11.2018. da se predmetna infrastruktura nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala. Nadopunu Tablice 1 HT je dostavio 20.03.2019. i 11.04.2019. HT je 28. veljače 2019. dostavio Izjavu Općine o otkazu Ugovora o osnivanju prava služnosti na javnim površinama od 29.12.2008. te dokaz da je HT uplatio naknadu iz navedenog ugovora te se HT protivi otkazu Ugovora.

Općina je 1. veljače 2019. dostavila Odluku o nerazvrstanim cestama Općine (klasa: 022-06/14-01/14, urbroj: 2186/011-01-14-1 od 09.04.2014.), a 7. ožujka 2019. Izjavu Općine od 20.02.2019. o otkazu Ugovora o osnivanju prava služnosti na javnim površinama od 29.12.2008. te povratnicu iz koje se vidi da je HT zaprimio Izjavu o otkazu 22. veljače 2019. Općina je 30. travnja 2019.

dostavila prijedlog za donošenjem djelomičnog rješenja za čestice koje su u knjižnom vlasništvu Općine, sve sukladno čl. 100 st. 1. Zakona o općem upravnom postupku (NN 47/09), a kojim djelomičnim rješenjem bi se utvrdila visina naknade za pravo puta koje je HT obavezan plaćati za nekretnine koje su u Tablici 1 HAKOM Vinica JLS s upisima u stupcu 29, kao vlasništvo Općine.

Obzirom da niti jedna stranka postupka nije zatražila održavanje usmene rasprave, ista u postupku nije održana. HAKOM je temeljem prikupljenih podataka i javno dostupnih evidencija, utvrdio kako slijedi.

Općina traži provođenje postupka iz članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama u odnosu na nekretnine koje su u njezinom vlasništvu. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi je li HT na administrativnom području Općine infrastrukturni operator, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obavezan plaćati Općini kao vlasniku nekretnina na kojima se nalazi EKI te datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području Općine

Temeljem članka 28. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

- da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,
- da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na administrativnom području Općine proizlazi iz Izjave HT-a o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnicima nekretnina br. 591/2018 od 30.12.2018. i Izvoda iz poslovnih knjiga iz poslovnih knjiga Vinica od 23.11.2018. da se predmetna infrastruktura nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala. Navedene dokumente Općina nije osporila. Dakle, nesporno je utvrđeno da HT ima pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasnicima nekretnina.

Općina je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazila volju da joj se djelomičnim rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u njenom vlasništvu.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na administrativnom području Općine pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine nije sporna među strankama te ista proizlazi iz Elaborata za pravo puta podzemne i nadzemne EKI, broj 51/18, koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cjelokupnu EKI (za trase kabela kanalizacione, trase kabela u zemlji bez kabela kanalizacione i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na cijelom administrativnom području Općine, pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine, kao i vrsta i količina EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Vlasništvo Općine na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

Obveza je infrastrukturnog operatora za kojeg se pretpostavlja da ima EKI koju je ranije izgradio i koju koristi u smislu članka 28. ZEK-a, najprije dostaviti podatke o istoj, a podatke o vlasništvu nekretnina na kojima se nalazi EKI, moguće je utvrđivati tek nakon što su poznati točni podatci o vrsti i količini EKI i njenom prostornom položaju na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, sukladno članku 5. stavku 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN 152/11, 151/14, 95/17, dalje: Pravilnik). Naime, bez dostave podataka od strane infrastrukturnog operatora o izgrađenoj EKI na određenom području, s detaljnim podacima o vrsti, količini i prostornom položaju EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, Općini je nemoguće ostvarivati pravo na naknadu za pravo puta u ovom postupku, obzirom da ne postoji javno dostupna evidencija o EKI, niti je ista dostupna na drugi način.

Stoga je u ovom postupku bilo potrebno najprije utvrditi podatke o vrsti, količini i prostornom položaju EKI HT-a, a tek potom vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama na kojima se nalazi navedena infrastruktura. Podatci o vlasništvu nekretnina Općine javno su dostupni uvidom u evidenciju o nekretninama i vlasništvu koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Varaždin na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave - na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, <https://oss.uredjenazemlja.hr.>, uzimajući u obzir podatke o EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, kako je navedeno u Elaboratu.

Nadalje, imajući u vidu činjenicu da su od dana od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta do dana donošenja djelomičnog rješenja moguće promjene zemljišno knjižnog stanja (podataka o nekretnini i o vlasništvu), HAKOM je smatrao opravdanim podatke o nekretnini i vlasništvu vezati uz javno dostupnu evidenciju Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave, na dan donošenja ovog djelomičnog rješenja, ne navodeći u izreci zasebno podatke o katastarskim česticama. Time se izbjegava mogućnost pogrešaka, a izrada konačnog obračuna prepušta se infrastrukturnom operatoru temeljem točno određenih i nespornih parametara o vrsti, količini i prostornom položaju njegove EKI koji se povezuju s točno određenim i nespornim podacima o vlasništvu Općine na predmetnim nekretninama, prema javnoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin. Stoga je HAKOM odredio da se pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta uzima vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu i zemljišnoknjižnom stanju vlasništva nekretnina u korist Općine na dan donošenja ovog djelomičnog rješenja.

HAKOM ukazuje da ovaj upravni postupak nema za cilj utvrđivanje prava vlasništva, već ima za cilj utvrđivanje infrastrukturnog operatora za EKI i utvrđivanje visine naknade za pravo puta na nekretninama u vlasništvu Općine. Nadležnost HAKOM-a nije nadgledati promjene u vlasništvu nekretnina već je djelatnost HAKOM-a izrijekom propisana odredbama ZEK-a (Visoki upravni sud RH, UsII-17/18-5).

Pravo na naknadu za pravo puta Općine ima u onim suvlasničkim udjelima koji su navedeni u evidenciji zemljišne knjige Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin, a ako udjeli nisu određeni uzima se da su jednaki, temeljem članka 36. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96 - 152/14). Stoga je riješeno kao u izreci.

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Zahtjev Općine podnesen je 1. listopada 2018. te je HAKOM u ovom postupku zaključio da je zahtjev uredan i u skladu sa člankom 28. stavkom 6. ZEK-a i člankom 5. stavkom 1. i 2. Pravilnika.

Odnosi među strankama bili su riješeni Ugovorom o osnivanju prava služnosti na javnim površinama od 29.12.2008. Općina je Izjavom od 20.02.2019. o otkazu otkazala navedeni ugovora među strankama i više ne postoje ugovorno uređeni odnosi od 22. veljače 2019. (učinci izjave o otkazu), a iz povratnice je vidljivo da je HT zaprimio Izjavu o otkazu 22. veljače 2019. te je utvrđeno da od tog datuma više ne postoji zapreka za rješavanje ovog predmeta. Visoki upravni sud RH je u presudi, poslovni broj: UsII-242/18-9 od 5. prosinca 2018., zauzeo slijedeće pravno shvaćanje cit. *„Prema ocjeni ovog Suda, u postupku utvrđivanja obveze plaćanja naknade za pravo puta, sama izjava o otkazu ugovora predstavlja dokaz o nepostojanju drugog prava na nekretnini u smislu zapreke za utvrđivanje naknade o pravu puta u ovom postupku. Stoga nije osnovan navod tužitelja kako je tuženik pogrešno zaključio da ugovor o služnosti više ne proizvodi pravne učinke, budući spisu predmeta prileži dokaz o otkazu navedenog ugovora.“* Ovaj stav Suda potvrđen je u nizu presuda, poslovni broj: UsII- 282/18, UsII-130/17, UsII-351/17 i UsII-278/18-7.

Imajući u vidu postojanje Ugovora, otkaz istoga te stav Visokog upravnog suda RH iznesen u nizu presuda, kao datum od kojeg trenutka teče pravo Općine na naknadu za pravo puta po ovom djelomičnom rješenju uzet je 22. veljače 2019. Izuzetak su nekretnine za koje iz službene evidencije koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Varaždin proizlazi da je Općina na njima uknjižila pravo vlasništva nakon navedenog datuma, a do dana donošenja ovog djelomičnog rješenja. U tom slučaju, naknada za pravo puta teče od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na predmetnoj nekretnini u korist Općine, a koji podatci su javno dostupni uvidom u povijesne zemljišnoknjižne izvratke.

Obzirom na navedeno, kao i na činjenicu da pravo služnosti na nekretninama iz Ugovora nije niti upisano u zemljišnu knjigu, te pozivom na članak 212. stavak 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, dalje: ZOO) kojim je propisano da ako trajanje obveznog odnosa nije određeno, svaka ga strana može okončati otkazom koji se može dati u svako doba, samo ne u nevrijeme, HAKOM je utvrdio da je Ugovor otkazan s danom 22. veljače 2019., od kojeg trenutka teče pravo Općine na naknadu za pravo puta po ovom djelomičnom rješenju.

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta utvrđena je imajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu te vrsti i površini zemljišta koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje EKI, a prema službenoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Varaždin ili podredno Područnom uredu za katastar nekretnina Varaždin, primjenjujući iznose naknada prema vrsti nekretnine i način obračuna, kako je navedeno u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika.

Godišnja naknada prema vrsti nekretnine definirana je člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, a prema vrsti zemljišta. Ukupni iznos naknade za pravo puta za prvu godinu plaća se u roku određenom djelomičnim rješenjem. Sukladno ovom djelomičnom rješenju HT mora dostaviti detaljan obračun s podacima koji su primijenjeni i dostaviti dokaz o uplati, a prilikom obračuna potrebno je koristiti Tablicu 1, Dodatak 2 Pravilnika. Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 28. stavka 4. i 6. i članka 29. ZEK-a i članka 100. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog djelomičnog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog djelomičnog rješenja nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu djelomičnog rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog djelomičnog rješenja.

RAVNATELJ

mr.sc. Miran Gosta

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb, osobnom dostavom
2. Odvjetnički ured xx, 51000 Rijeka - poštom s povratnicom
3. U spis